

ČESKÁ ZEMĚDELSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Fakulta životního prostředí

Katedra ekologie a životního prostředí

**Analýza hnízdišť čápa bílého (*Ciconia ciconia*)
na Chrudimsku a Havlíčkovobrodsku**

**Analysis of breeding places of White Stork (*Ciconia ciconia*)
in districts Chrudim and Havlíčkův Brod (Eastern Bohemia)**

Bakalářská práce

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Vojtěch Kodet

Vypracovala: Hana Hunkařová

Praha 2008

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Analýza hnízdišť čápa bílého (*Ciconia ciconia*) na Chrudimsku a Havlíčkovobrodsku“ vypracovala samostatně s použitím odborné literatury uvedené v seznamu, který je součástí této práce.

V Praze 2008

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucímu své bakalářské práce Ing. Vojtěchu Kodetovi za odborné vedení, cenné rady, ochotu a trpělivost, se kterou mi věnoval svůj čas při konzultacích této práce.

Analýza hnízdišť čápa bílého (*Ciconia ciconia*) na Chrudimsku a Havlíčkovodsku

Od roku 1984 je na území České republiky každoročně prováděno sčítání hnízdních párů čápa bílého (*Ciconia ciconia*). Srovnání s předchozími sčítáními z let 1934 a 1958 ukazuje na postupnou synantropizaci druhu u nás, posun do vyšších poloh a nárůst početnosti. I přes rostoucí podíl párů hnízdicích na komínech, sloupech a budovách je u nás ve srovnání s okolními zeměmi (vyjma Polska) stále ještě poměrně velký počet tradičních stromových hnízd (18 %). Parametry hnízdní biologie čápa bílého (*Ciconia ciconia*) se shodují s údaji pro střední Evropu. Zjištěná data o přiletu a odletu se rovněž shodují s dřívějšími údaji pro tento druh ve střední Evropě. Práce je zaměřena na vyhodnocení krajinné struktury okolí hnízd v zájmové oblasti.

Klíčová slova: čáp bílý, *Ciconia ciconia*, populační dynamika, hnízdní biologie, výskyt, početnost.

Analysis of breeding places of White Stork (*Ciconia ciconia*) in districts Chrudim and Havlíčkův Brod (Eastern Bohemia)

The yearly White Stork (*Ciconia ciconia*) census has been carried out in the Czech Republic since 1984. In comparison to the data obtained in earlier counts in 1934 and 1958, the White Stork population has grown in numbers, colonised higher altitudes and moved closer to human settlements. Even though the proportion of nests built on chimneys, rooftops and poles has increased, the number of traditional tree nests remained quite high (18 %) in comparison to the situation in surrounding countries, excluding Poland. Typical characteristics of the breeding biology of the species are in concordance with data from other parts of Central Europe. Our data on arrival and departure also correspond with earlier data from this area. This work is focused on the interpretation of landscape structure of nests surrounds in areas of interest.

Keywords: White Stork, *Ciconia cocinia*, population dynamics, breeding biology, occurrence, numbers.

OBSAH:

Úvod	6
A) Teoretická část	
1. Základní charakteristika druhu	7
1.1. Systematické zařazení	7
1.2. Popis druhu	9
2. Ekologie druhu	11
2.1. Životní prostředí	11
2.2. Potravní ekologie	11
2.3. Hnízdní ekologie	13
2.4. Migrace	20
3. Početnost a rozšíření druhu	23
3.1. Ve světě	24
3.2. V České republice	26
4. Ochrana druhu	43
4.1. Příčiny ohrožení	43
4.2. Statut ochrany	45
4.3. Ochranná opatření	46
B) Vlastní výzkum	
1. Metodika	53
1.1. Charakteristika území	53
1.2. Sběr dat	56
2. Výsledky	57
3. Diskuze	74
Závěr	75
Literatura	76